

SAATE: KIINTIÖMETSÄSTETTYJEN SUSIEN NÄYTTEET

Arvoisa vastaanottaja,

Näytteiden toimituksesta sovitaan tapauskohtaisesti Luken henkilökunnan kanssa. Ilmoitathan kaadosta viipymättä ja sovi näytteiden toimituksesta/kuljetuksesta lähimmälle Luken toimipisteelle. Katso myös näytelähteys- ja näytteenotto-ohjeet liitteenä. Pyydetty näytteet voi toimittaa neljälle eri Luken toimipisteelle: Seinäjoki, Joensuu, Jokioinen, Taivalkoski

Luonnonvarakeskus tutkii susikannan rakennetta sekä susien kuntoa, lisääntymistehoa ja ravinnon koostumusta. Saatu aineisto vaikuttaa osaltaan susikannan hoitoon. Tutkimuslaitokselle toimitettavat kaadettujen eläinten ruhot ovat tärkeä tietolähde ja niistä kerätään mm. kudospäytteitä DNA-analyysiin, hammasleikkeet iänmäärittystä varten sekä naarailta kohdut lisääntymismäärittystä varten.

Metsästyslain mukaan DNA-näytteen toimittaminen jokaisesta kaadetusta yksilöstä on metsästäjälle pakollista. Luke pyytää metsästäjiä toimittamaan saaliksi saadut sudet nyljettyinä, **naaraat kokonaisina ja uroksista pelkän pään**. Luke puhdistaa ja valkaisee kallot, jotka palautetaan myöhemmin metsästäjille. Mikäli kaadetuista susista toimitetaan ruho tai pää, Luke huolehtii pakollisen DNA-näytteen ottamisesta, eikä sitä tarvitse toimittaa analyysiin erikseen. Luke korvaa ruhojen tai päiden toimituksesta lähimmälle toimipisteelle kilometrikorvaukset 0,55e/km metsästäjälle (omavastuu 30 km/suunta).

Mikäli sudesta ei toimiteta ruhoa tai kalloa, tulee DNA-näyte toimittaa Luonnonvarakeskukselle Jokioisiin (ks. DNA-näytteenotto-ohje). DNA-näytteen lähetys tapahtuu omakustanteisesti.

Mikäli saaliiksi saatu susi on tarkoitus täyttää, tulee eläimestä toimittaa DNA-näyte 14 vrk:n sisällä Lukelle. Myöhemmin metsästäjän tai eläintäytättäjän toivotaan toimittavan urokselta kallo tai nyljetty naaras kokonaisena Lukelle.

NÄYTELÄHETYSOHJE

Jotta ruhot säilyisivät analyysikelpoisena, ne tulisi lähettää tutkimuslaitokselle mahdollisimman pilaantumattomana näytteiden ottoa varten. Luonnonvarakeskukselle lähetetyt ruhot tulee nylkeä (nylkemättä lähetettyjen turkkeja ei palauteta), mutta jättää muuten kokonaisiksi. Sisäelimiä ei tule poistaa.

Kuljetusta varten suden ruho tulee pakata vähintään kahteen vahvatekoiseen muovisäkkiin vuotamisen ja hajuhaittojen estämiseksi. Pää on myös hyvä pehmustaa paperilla ja pakastaa. Voit tiedustella pakkausmateriaaleja alueesi Riistakeskukselta. Kaatolomake laitetaan suljettuun muovipussiin vereentymisen estämiseksi. Kaatolomakkeen voi myös lähettää sähköpostilla osoitteeseen suurpetonaytteet@luke.fi, mutta **ruhon mukana tulee aina olla vähintään kaatopäivämäärä, -kunta ja lähettäjän yhteystiedot** kaadetun yksilön tunnistamiseksi. Jos samalta alueelta on kaadettu useampi eläin samaan aikaan, yksilöt on merkittävä siten, että ne pystytään erottamaan toisistaan ja yhdistämään oikeisiin taustatietoihin.

Näytteiden toimitusta varten ota yhteyttä toimipisteesi yhteyshenkilöön (arkisin 08:00-16:00)

Nivala, Kaskinen-Närpiö, Peurainneva, Lauhanvuori:

Seinäjoen toimipiste: Kampusranta 9 c, 60320 Seinäjoki

Jaakko Alalantela: 050 528 2156

Tohmajärvi-Kitee

Joensuun toimipiste: Yliopistokatu 6 b, 80100 Joensuu

Tobias Peura: 050 407 7198

Kaakkois-Suomi:

Joensuun toimipiste: Yliopistokatu 6 b, 80100 Joensuu

Mia Valtonen 050 535 4605

Eurajoki, Köyliö, Kustavi, Rekikoski, Humppila, Aura-Paimio,
Kytäjä, Nurmijärvi:

Jokioisten toimipiste: Myllytie 1, 31600 Jokioinen

Sonja Viinamäki: 050 320 2879

Pahkavaara, Vuosanka:

Taivalkosken toimipiste: Ohtaojantie 19, 93400 Taivalkoski

Sonja Viinamäki: 050 320 2879

Satu Tolvanen: 050 471 0364

DNA-NÄYTTEENOTTO-OHJE

Metsästyslain mukaan metsästäjän tulee toimittaa kaadetusta sudesta DNA-näyte Luonnonvarakeskukseen 14 vrk kuluessa kaadosta. Mikäli toimitat muut pyydetyt näytteet (naaraista koko ruho, uroksista pää) Lukeen, ei DNA-näytettä tarvitse erikseen ottaa.

DNA-näytteen ottamista varten tarvikkeita voit tiedustella alueesi Riistakeskukselta.

DNA-näytteenotto tapahtuu sudelta helpoiten kielestä. Käytä näytteenotossa näytesetin mukana toimitettavia kertakäyttöhanskoja. Leikkaa puhtaalla veitsellä tai saksilla pieni pala kieltä (n. 2 cm x 2 cm pala riittää) ja laita se näyteputkessa olevaan säilytysliuokseen. Huom. on tärkeää, että kudospala peittyy kokonaan nesteeseen. Täytä näytesetin mukana tuleva taustatietolomake huolellisesti. Nimettömiä putkia tai puutteellisin taustatiedoin varustettuja näytteitä ei analysoida.

Huomioitahan, että säilytysliuos on haitallista nieltynä mutta vaaratonta muutoin käsiteltäessä. Hanskojen käyttö on silti suositeltavaa! Säilytysliuoksessa kudospala säilyy huoneenlämmössä. Pakkaa näyteputki ja lomake pussiin ja postita se kirjepostina Luonnonvarakeskuksen laboratorioon:

Luonnonvarakeskus/Genomiikka
Myllytie 1, 31600 Jokioinen